

Den Bøving-Jacobsenske Slægt.

Blade af gamle Faaborg-Familiers Historie.

Ved Lærer *F. F. M. Jacobsen*, Ringe.

I.

Midt i Syttenhundredaarene var min Tipoldefader paa Mødrenesiden, Morfars Farfar, Frands Johan Gerhard Bøving,*) Apoteker i Faaborg, eller som det hedder i gamle Dokumenter „Kgl. Mayestæts Privilegeret Apoteqver“; han fik Bestalling som saadan 1758 og nævnes som „Apothecker-Svend“ af København, da han Aaret forud købte Apotekets Bygninger for 1800 Rigsdaler.**)

Han var en Præstesøn, født i Kirck-Timcke i Bremens Stift 1721,***), giftede sig 1760 og døde i Faaborg den 22. November 1789.

---

*) Andre Former af Navnet er Boewing, Bøwing.

***) Hans Formand *Sigmund Dirck* af Altona havde 1754 købt Apoteket for 1900 Rdl. af *Nikolai Gold* (eller *Goltz*), der 1749 havde købt det af *F. L. Vette*, som havde grundlagt det 1737.

***) Han var altsaa født Aaret efter Elleveaarskrigens Afslutning. I denne Krig (1709—1720) havde vi erobret „Bremen og Verden“, der under Krigen var overladt Hannover. (Kong Fr. III var som Prins Biskop over disse Provinser).

Hans Hustru hed *Magdalene Jensdatter Orten**) og fødtes i Varde den 3. Juni 1722; hun opholdt sig som ung Pige paa Hvedholm og døde 1791.

Om denne Apotekerfrue — man brugte iøvrigt dengang, ja op over Midten af det følgende Aarhundrede Titlen „Frue“ kun om Rangspersoners Hustruer — fortælles, at hun, medens de fleste af den øvrige Husstand sov til Middag, med Hjulbør ved Lavvande hentede Fyld fra Havbunden og paa den Maade inddæmmede fra Strandkanten paa Faaborg Vestremark den Tofte, som nu grænser op til Nygade.

Hvorledes hun tog sig af sine Folks Opdragelse, viser følgende lille Træk: en Provisor Poulsen var en Middag hurtig færdig med sin Steg og ønskede mere, hvad Husmoderen ogsaa rakte ham, idet hun bemærkede: „Brød til, Monsieur Poulsen!“ — et „vinget Ord“, der har holdt sig levende i de følgende Slægtled.

Som Enke oprettede hun et Legat for Trængende i Faaborg (Fundats af ²¹/₁₀ 1791).

Begge begravedes de i Kirkens Kor, medens alle 3 Klokker lød fra „Klokketaarnet“ — dette staar som bekendt midt i Byen, medens Kirken ligger i en Udkant. — Sognepræst David Rasmussen Fog (1787—1805) holdt Tale ved Graven; der var Musik fra Orgelet, og Vokslys givne til Kirken.

Det var i de Tider ikke ualmindeligt, at der ved „velfornemme“ Folks Død skænkedes Lys til Kirken. Ved Begravelsen bar unge Mænd saa Alterstagerne med Lysene, paa hvilke et Navneskjold med Sørgeflor var anbragt, (utændte) i Spidsen af Ligtoget fra Hjemmet til Graven.

---

*) Orten er et Stednavn, Landsby i Varde Vester-Landsogn.

I min Barndom har jeg *en* Gang set denne Skik gennemført og hørt Tale om, at det var meget anstrengende for de unge Mennesker at holde „Processionen“ ud med de svære Alterstager.*)

Disse gamle Apotekerfolk havde 3 Sønner Preben, Johann Georg Wilhelm og Niels Orten.

Preben Bøving var født den 25. April 1762; højædle Frøken Anna Elisabeth Brahe bar ham til Daaben, og blandt Mandsfadderne var højædle Preben Brahe, efter hvem Barnet altsaa blev nævnt op**), og velædle Jens Orten, Barnets Morbroder, hvis Gravsten findes sat op i Vaabehuset i St. Knuds Kirke i Odense og hvorpaa læses: „Herr Jens Orten, forhen Kgl. Maj. virkelig Kammer-Raad, By- og Raadstueskriver samt Notarius publicus her i Odense, født i Aaret 1728 og død i ugift Stand 1802“.

Den nævnte *Preben Bøving* blev Student fra Odense Skole 1781 og tog theologisk Attestats 1785, blev 1791 Præst i Vignæs paa Laaland og giftede sig næste Aar med *Johanne Jacobsen*, Datter af Poul Jacobsen. (Se Side 70).

Johann Georg Wilhelm Bøving fødtes 1763 og blev døbt af den residerende Kapellan (1762—75) Jacob Paulin Clausen***) og blev Faderens Eftermand paa Apoteket, idet han efter at have bestyret Apoteket et Par Aar for sin Moder i 1791 overtog det for egen Regning; samme Aar ægtede han førnævnte Poul Jacobsens yngste Datter *Mette Marie* (se Side 70.)

*) Maaske var det ved Agent L. P. Voigts Begravelse 1859. Hans Hjem var ved Vesterport, og det var en lang Vej til Assistentskirkegaarden, som laa paa Østerbro.

**) En saadan Opnævnelse efter en eller flere af Fadderne forekommer af og til ogsaa længere op mod vore Dage.

***) Fra ham nedstammer den kendte Sognepræst i Ryslinge, *Johannes Clausen*, der døde som Sognepræst i Vonsild.

Bankdirektør *Fr. Lindberg* ejer en interessant Samling af smaa Familieportrætter, hvoriblandt to forskellige af dette Ægtepar, som er Fru Lindbergs Faders Forældre;*) det ene er fra den franske Revolutionstid, det andet fra Napoleonstiden med de for de Tider ejendommelige Dragter.

Johann G. W. Bøving døde 1828; han skildres som en dygtig Apoteker, som en dygtig Forretningsmand

Johann G. W. Bøving
Apoteker i Faaborg

og Hustru Mette Marie Jacobsen
Datter af Købmand i Faaborg
Poul Jacobsen.

(Dragterne efter Revolutionstidens Mode).

og tillige som en ydmyg og elskværdig Karakter. Han dyrkede i den store Strandtoft til Apotekerbrug Urter og Rødder, som hans Hustru og Døtre „med Handsker paa“ sorterede. — Han havde 5 Tdr. Land Ejendomsjord og 15 Tdr. Land i Forpagtning fra Hvedholm og holdt 10 Køer, 3 Heste og 4 Svin. — En Bondemand kom en Dag ind paa Apoteket, og idet han

*) Fru Lindberg er Datter af Skovrider Poul Jacob Bøving.
(Se Side 71).

anførte, at han havde hørt, at alting kunde faas her paa Apoteket, spurgte han, om han ikke kunde faa en Skæppe Kartofler til at lægge; den gamle Apoteker, som ellers ikke drev Kartoffelhandel, svarede godmodig: „Jo, saamænd kan Du saa,“ og Manden fik, hvad han ønskede. Iøvrigt var der noget om, at man kunde faa „alting“ paa Apoteket, thi dengang solgtes der foruden Medicinalvarer

Johann G. W. Bøving
Apoteker i Faaborg

og Hustru Mette Marie Jacobsen
Datter af Købmand i Faaborg
Poul Jacobsen.

(Dragterne efter Napoleonstidens Mode).

ogsaa alle Slags Kolonialvarer; ja, Sukkertøj og Postpir, Krudt og Hagel m. m.

Niels Orten Bøving, de gamle Apotekerfolks tredje Søn, født 1767, blev juridisk Kandidat og Kasserer ved Nationalbanken i København.

II.

I Begyndelsen af Syttenhundredaarene besad min Tip-

oldefader paa Fædrenesiden, Farfars Farfar, *Jacob Poulsen*, som Fæster under Hovedgaarden Stensgaard i Svanninge Sogn ved Faaborg, den nu saakaldte (gamle) Dahlkildgaard. For hans Søn *Poul Jacobsen*, født 1717, udstedte Etatsraad *Hein**) paa Stensgaard følgende Fripas, dateret 14/2 1735:

„Nærværende Poul Jacobsen, gl. 15 Aar, Barnefødt paa Steensgaard Gods udi Svanninge Sogn, har opholdt sig og tjent hos sin Fader *Jacob Poulsen* udi Svanninge, og der stedse forholdt sig skikkelig og Vel, og som hand nu andetsteds agter sin lyche at forsøge, saa meddeelis ham dette Beviis, at han med minde og Villie herfra Godset er Vorden demitteret.“ —

Stavnsbaandet, som paalagdes i Februar 1724, forbyder nemlig Karle fra 14 til 35 Aar at forlade det Gods, hvortil de hører.

Den nævnte *Poul Jacobsen*, som da var 18 Aar — Fripasset gør ham, som man vil se, 3 Aar yngre — gik nu til Søs fra Faaborg, sejlede med det østindiske Kompagnis Skibe, til sidst som „Bedstemand“.

Han gjorde 3 Rejser til Kina, dengang noget ualmindeilig, „da man endnu ikke havde lært at benytte sig af Passaten, varede hver Rejse henved 3 Aar.“ Han erhvervede sig da ogsaa Kendingsnavnet „*Poul Kinafarer*“.

Ved at sætte sine Penge i kinesiske Varer og handle for egen Regning, samlede han saa meget, at han i Aaret 1744 kunde nedsætte sig som Købmand i Faaborg. Hans Borgerbrev er udstedt af Jørgen Jacobsen, „Kgl. Maje-stæts tilforordnede Borgmester og Postmester udi Faa-

---

*) Etatsraad *Fr. Hein* købte Stensgaard 1712; han var en udmærket Administrator, der allerede 1740 forsøgte en Udskiftning; han døde 1751.

borg“ (1722—1766) „under Byens Indsegl og Raadstueskriverens Haand.“*)

1748 ægtede Poul Jacobsen Mette Marie Hansdatter Storm, født 1727 paa Gaarden „Høbbet“ i Brahetrolleborg Sogn. (Vielsesbrev er udstedt for dem af Kong Fr. V, 24. Maj 1748).

Fra en af sine Rejser havde han som Foræring til

Mette Marie Hansdatter Storm, f. 1727, d. 1814.
1748 g. m. Købmand i Faaborg Poul Jacobsen.

hende hjembragt et Kaffe- og Testel af fint kinesisk Porcellæn med Navneslyngningerne P. J. S. og M. M. H. D. med forgyldte Bogstaver; ovenfor en Grevekrone i rødt

*) Fornavnet skrives til forskellige Tider og paa forskellige Steder: Pouel — Povel — Poul eller Paul. —
1746 stod Monsieur *Povel Jacobsen* Fadder til Hans Lauridsens og Maren Ibsdatters lille Datter Anna Kirstine.

og forgyldt og nedenfor to brændende Hjerter i rødt; enkelte Dele af disse Stel er endnu i hans Efterkommeres Eje, andet er ødelagt eller bortsolgt.

Ægteparret boede deres første Aar, saavidt vides, paa Hjørnet af Kapellanstræde og Østergade, men flyttede senere højere op i Gaden nær Torvet til en Gaard, som de købte 1754. Den havde tilhørt den i Slutningen af det forrige Aar afdøde Sognepræst for Faaborg og Diernisse (1741—1753) Mathias Worm Seerup og er af den gejstlige Skifteret tilskødet „Høiyagtbare og Velfornemme Hr. Poul Jacobsen, Borger, Kiøb- og Handelsmand i Faaborg, som Høystbydende“ ved tredie og sidste Auktion med 303 Rigsdaler.

Denne Ejendom laa paa Nordsiden af Østergade og havde en Karnap, der indtog hele Fortovets Bredde; den omfattede en 18-fags 2-etages Bygning med 2 Sidelænger, Gaardsplads og Have med Udgang til Grønnegade.

1763 indkøbtes en Naboejendom (hvori der tidligere skal have været Rytterkaserne), som laa Vest for den nævnte med Facade mod Torvet, for 320 Rigsdaler.

Dette Hus blev 1827 afløst af en grundmuret, for sin Tid næsten herskabelig, Bygning, som forbandtes med den gamle Gaard ved en høj, hvælvet Port og opførtes af Poul Jacobsen Kinafarers yngste Søn.**)

*) Denne bestod af Provsten i Salling Herred *Niels Nyekierch*, Sognepræst for Vesterhæsinge og Sandholtslyndelse, og hans medkommitterede Sognepræsterne *Hans Juel Aabye* i Svanninge og *Lauritz Lillelund* i Jordløse-Haastrup.

***) Den nye Gaard fik Matr.-Nr. 88 A, Sognepræst Seerups tidligere Ejendom fik Nr. 88 B & C; muligvis har Hjørneejendommen ved Bøjestræde hørt med til Poul Jacobsens Ejendom. I de senere Aartier er Facaderne hele Vejen moderniserede; de ny Nummere er Nr. 2 (88 A), Nr. 1 og 3 (88 B), [Nr. 3 har til Dels bibeholdt Bindingsværks-Facade], Nr. 5 (88 C).

Som Eksempel paa hin Tids Jordpriser kan nævnes, at Poul Jacobsen i 1764 købte 3 Skpr. Land for 33 Rigsdaler dansk Courant; iøvrigt ejede han ikke ubetydeligt Jordegods, dels paa den østre, dels paa den vestre Hed, og 7 eller 8 mindre og større Skibe i Søen, blandt hvilke et var nævnt op efter hans Hustru og et efter Herren paa Holstenshus.

Forretningen kom efterhaanden til at omfatte — for nogle Grenes Vedkommende, dog maaske først i de følgende Slægtled — Korn-, Kolonial-, Isenkram-, Tømmer- og Manufakturvarer, og der var Maltgøroeri, Bryggeri, Brænderi og Kreaturstald i Gaarden.

Til daglig Brug var Familiens Klædedragt tarvelig. Uagtet Poul Kinafarer var en af Byens største Købmænd, gik han dog til daglig i Træsko og med hvidt Forklæde, hvad ogsaa viser, at han ikke holdt sig for god til at tage Del i al Slags Arbejde.

I Modsætning til den jævne Dagligdragt var Stadsdragten særdeles fin baade i Stof og Snit.

Et oliemalet Brystbillede — det er i min Fætters Dyrnlæge i Ørbæk P. G. Forbech-Jacobsens Eje — i Legemsstørrelse af Poul Kinafarers Hustru viser hende i blaa Silkekjole, nedringet med store Pufærmer; Hals og Bryst dækkes af et Tylls Tørklæde besat med Piber, Hovedet af et stort Sæt, som runder ud over Tindingerne og er besat med en Mængde Tylls Piber.

Postdagen samledes Byens Skippere og Købmænd hos ham; man hørte Postefterretninger, drøftede disse, satte Priser paa Korn m. v.

Ved saadanne Lejligheder gaves Tobak og gammelt Øl. Paa Væggen hængte et Brædt med smaa engelske Kridtpiber, hvor Gæsterne forsynede sig, og man røg Biskopstobak til 1 M. pr. ₤; Øllet nødtes af et stort

Birketræskrus, afdelt ved Pinde („Pæle“, Pægle; smlgn. „at drikke til Pæls“). Ved saadanne Lejligheder blev vel ogsaa en eller anden god Smuglerhistorie givet til bedste; man gjorde sig ingen Samvittighed af at føre Toldvæsenet bag Lyset. Hovedsagen var, at Smugleriet lykkedes, og jo mere voveligt det havde været, og jo mere Sne-dighed, der var udfoldet, des bedre. Man havde hemmelige Rum til Opbevaring af Smuglergods. I min gamle Fædrenegaard var et Kælderrum med en skjult Nedgang og paa et af Lofterne et godt gemt mørkt Rum, der endnu i min Barndom gik under Navnet „Smuglekammeret“.

Var der Selskaber af Byens Honoratiores, var Dragter og Opvartning selvfølgelig helt anderledes; Børnene præ-senteredes i deres Stadsdragt, og Gæsterne henvendte et eller andet nedladende venligt Ord til dem, hvorefter de forsvandt til Børnekammeret.

Den gamle Gæstfrihed, som nu i Almindelighed kun findes paa afsides Egne, fornægtede sig ikke i Huset, hverken i dette eller de følgende Slægtled: Slægtninge og Venner tog ind *der* efter stor Maalestok, og intet blev holdt for godt, saa at man uden stor Overdrivelse vil kunne sige, at Huset var som et Gæstgiversted, hvor der, vel at mærke, ikke toges Betaling.

Husbondes og Madmoders patriarkalske Stilling overfor Børn og Tyende, som vi kender fra Holbergs Tidsalder, fandtes ogsaa i dette Hus som i andre borgerlige Huse i Faaborg paa den Tid. Tyendet blev gammelt i Gaarde og var Genstand for Omsorg, saaledes som *det* f. Eks. viser, at da en Søn overtog Forretningen, var der blandt Betingelserne ogsaa de, at en gammel Handelsbetjent og en gammel Røgter skulde følge med og forsørges til deres Død.

Poul Jacobsen døde 1775; han blev nedsat i den aabne Familiegravelse, som fandtes i Korets nordre Side indtil Kirkens Istandsættelse i 1857—58; paa Gravtavlen læstes: „Her hviler nu i Herren Den i Live Welædle og Welfornemme, Nu hos Gud Salige Poul Jacobsen, tilforn Kiøb- og Handelsmand i Faaborg, Født den 3. Januarij Anno 1717. Efter at have Levet med sin Kiere Hustru Mette Marie Hansdatter Storm i et Kierligt og Gudeligt Ægteskab udi 28 Aar og 8 Maaneder og Avlet 13 Børn døde han i sit Alders 59 Aar den 18. Februarij 1775.“

Hans Hustru overlevede ham i mange Aar og fortsatte Handelen, hvorved hendes Sønner støttede hende med Raad og Daad.*)

Det var jo netop i de Aar en gylden Tid for Handelen; — i det hele en lykkelig Tid for „Tvillingriget“.

A. P. Bernstorff stod for Styret og formaaede ved sin kloge, forebyggende Politik at holde Danmark-Norge udenfor Krigene og ved Forbund med andre Magter at hævde „frit Skib, frit Gods,“ og han sikrede saaledes vore Handelsskibe mod de krigsførende Magters, særlig Englands, Kaperier.**)

Det var navnlig under den amerikanske Frihedskrig (1774—1783) at Danmark-Norges Handel blomstrede, og den gamle Købmandsgaards Fartøjer***) sejlede baade paa

*) Den yngste Søn, som bar Faderens Navn, overtog Forretningen i Begyndelsen af det følgende Aarhundrede.

***) Mine Forældre ejede en nedarvet, stor (jeg antager 7 cm i Tværmaal) og svær Sølv-Æresmedaille for A. P. Bernstorff; paa den ene Side saas hans Portræt, paa den anden Billedet af et Kompas, hvis Magnetnaal viser lige i Nord og Syd, med Indskriften: „Uden Misvisning.“

****) Pontoppidans Atlas fortæller (1774), „at der fra Faaborg aarlig udførtes med nogle og tredive Skibe en god Del Korn, Smør, Oste, Honning og andre Landets Varer.“

Norge og England, ja deltog i den fordelagtige Fragt-handel paa Middelhavet; ombord som „Superkargo“ var en af Husets Sønner eller en anden betroet Mand som Rhederiets Fuldmægtig, der skulde sælge Ladningen og indkøbe en ny.

Et Tegn paa, at det, økonomisk set, var gode Tider for „Mette Marie, sal. Poul Jacobsens Efterleverske“, viser adskillige opbevarede Mageskiftebreve og Skøder paa Jordarealer, hvorved hun afrundede og udvidede sine Jorder. Hun døde den 30. August 1814, 87 Aar gammel.

III.

Af *Poul Jacobsens* og *Mette Marie Hansdatter Storms* 13 Børn døde de 5*) som Børn eller dog i en ung Alder; de øvrige skal nævnes i det følgende; som det vil ses, fik den ældste Søn Binavnet Storm, en anden Poulsen og den yngste Jacobsen.

1. *Hans Poulsen Storm*, født 1749, blev Købmand i Faaborg og boede i Grønnegade. — 1775 stod hans Bryllup med *Birthe Marie Helnis.**)* — I den Storm'ske Familie opbevares fra denne Højtid et, altsaa nu ved 140 Aar gammelt, sirligt haandskrevet Bryllups-Carmoni. Det har Titlen: Samtale imellem Brudgommen Velædle Hr. Hans Poulsen Storm og Bruden Velædle og Dydziirede Jomfrue Jomfru Birthe Maria Hansdatter Helnis, indsendt

*) *Ellen Marie*, f. 1751, døde formodentlig som ung Pige, *Jakobine*, f. 1753, d. 1773, *Poul*, f. 1760, d. som Barn, *Mette Marie*, f. 1753, d. som Barn, *Niels*, f. 1766, d. 1777; hans Død forårsagedes ved et Benbrud.

***) Hun var formodentlig en Datter af Hans Helnis, der i gamle Skøder nævnes som „Laugværge“ for Mette Marie sal. Jacobsens.

paa deres Bryllupsdag, som blev celebreret i Faaborg d.
4. Januar 1776 af Brude-Parrets Ven og Tiener N. Knub.
— Af „Samtalens“ 8 Vers kan anføres:

Brudgommen

Ieg kaldes nok Storm, men er ikke saa
Som Stormen der suser og Bølgerne slaa
Paa Skibet paa Vandet
Som udgaar fra Landet,
Nej! saadan en Storm Du aldrig skal faa,
Men see Ham fornøyet ved Siden at gaa.

Bruden

Min Brudgom! ieg aldrig den Tanke vist har
Om Navnet Du bærer men giver det Svar
For Storm ej gruer
Thi Kierlighedsluer,
Fra Storm ieg mærker, ieg finder, ieg har,
Fra først og Til sidst ieg bliver dem var.

Vor Flag saa ophidser Vi samlede To
Paa hvilken skal skrives: Vi stedse vil boe
Som det bør at være
For Ægtefolk kiære
I Gud Vi vil leve, i Kierlighed boe
Saa Stormen vil stilles, Vi finder da Roe.

Det slutter med følgende

Votum

Velsignet da være det Ægte-Par!
Som Himmelen selv nu samlet har,
Den give dem Glæde
I Ægteskabs Sæde,
Gud være der Styrke, der Glæde og Borg,
Og frie dem bestandig fra Modgang og Sorg.

Hans Poulsen Storm døde 1799 i Faaborg; — hans
Hustru døde i Assens 1816.

Deres Søn *Niels Villads Storm* er født i Faaborg 1783; han opholdt sig i sin Barndom (fra 1794) nogle Aar hos Degnen Herr Mølmark i Haagerup, hvor han bl. a. lærte Musik.

I 1798 kom han i Handelslære hos Købmand Hans Storm Schmidt i Assens, men hans Lyst stod til Søn; i 1804 gik han til Søs og tog senere Styrmandseksamen. — 1808 ægtede han Købmandsdatteren *Ane Marie Elisabeth Møller* (født i Assens 1784).

Niels Villads Storm førte Skib for Købmændene Dreyer og Brun, indtil han i 1829 blev ramt af en Lamelse i den ene Side.

I 1841 overtog hans Søn *Hans Storm*, f. 1810, Hjemmet og Omsorgen for de gamle Forældre. Samme Aar ægtede han *Sofie Marie Brendstrup*, født i Frederikshavn 1816.

1850 flyttede Familien til Kerteminde; her døde Niels Villads Storm 1869,*) hans Hustru var død 1867.

Hans ovennævnte Søn, Skibsfører *Hans Storm* i Kerteminde, mistede sin Hustru 1873; han overlevede hende i 5 Aar.**)

*) Hans eneste Søster *Mette Marie*, g. m. Uhrmager Asmus Johansen i Faaborg, døde allerede 1817.

***) Af deres 5 Børn blev den ældste Datter *Elisabeth*, — af hvem jeg har faaet væsentlige Oplysninger om den Storm'ske Familie — gift med Lærer i Horreby paa Falster *F. V. Ingemann*; den næstældste, *Jacobine Pouline* med *Jens Olsen*, Friskolelærer i Rudme, 1865—70 (se „Svendborg Amt“, Aarsskriftet 1912), den tredje *Mathilde* med *N. Højgaard*, der i 1878 oprettede en Folkehøjskole i Nørre Ørslev paa Falster, hvis Forstander han var i 11 Aar; Sønnen *Niels* for paa Kina og døde derovre; han ligger begravet i Honkong; en af hans Sønner, som har det gamle Familienavn Poul, pløjer Søn som hans Forfædre op til 6te Led; den yngste af Hans Storms Døtre, *Sofie*, var gift med Stationsforstander i Juelsminde, *M. Olsen*.

En Broder til Hans Storm var Købmand i Kerteminde *Poul Jacobsen Storm* (f. 1815, d. 1858); hans Hustru var fra Randers og hed *Elise Nicoline Schytte*, hun døde i en høj Alder 1909; de efterlod ingen Børn. — Tre andre Brødre: *Karl, Jacob* og *Ludvig* blev ugifte.

2. *Maren Jacobsen*, født 1750, blev g. m. Skipper *Hans Chr. Winning* i Faaborg. Blandt disses 7 Børn var *Poul* og *Jens Ivar Boe*. — *Poul Winning* blev Proviantforvalter. Hans Hustru hed *Johanne Marie Lund*. Af disses Børn blev *Frederikke* g. m. Portrætmaleren *Emil Bærentzen* (f. 1799 i København, d. 1868); han oprettede 1837 et litografisk Institut; *Gottlob* blev General ved Artilleriet i russisk Tjeneste; *Emil* var Ejer af Horsens Dampmølle og senere Grosserer i København.

Litograferede Portrætter af disse Søkende er i Familiens Eje.

Jens Ivar Boe Winning var Skipper i Faaborg og blev gift med *Dorthea Frederikke*, en Datter af Købmand i Assens *Hans Bryde Holst*.

Senere ejede dette Ægtepar det i sin Tid vel ansete Gæstgiversted „Elefanten“ paa Faaborg Østergade.*)

Det havde en talrig Børneflokk, af hvilken en alderstegen Datter, *Agnes*, endnu er i Live og bor i Faaborg.

3. *Katrine Jacobsen*, født 27. Novb. 1755, blev gift med Forpagter *Niels Tolderlund* paa Østrupgaard,**) Hastrup Sogn, under Hvedholm; af disse Sønner blev *Albrecht Christoffer Tolderlund* Forpagter paa Sorø Ladegaard (Akademiets Jorder) og *Poul Jacob Tolderlund*, f. 1782, Præst i Vodder, Ribe Stift og fra 1834 i Vonsild;

*) Gaarden blev for Aar tilbage ombygget af Læge *Bøttern*.

***) Familieoverleveringen siger „Østrupgaard“, Erslevs Forfatterleksikon har „Brobygaard“.

han tilbragte sine sidste Aar hos en Søn, Ejer af Holtbjerg ved Herning, og opnaaede en høj Alder.

(Af Albrecht Tolderlunds Børn blev *Carl T.* Distriktslæge i Korsør og *Julius Ferdinand T.* Præst i Middelfart).

4. *Jacob Antoni Poulsen*, født 1757. — Jeg har liggende for mig en Skibsjournal, som begynder saaledes: „I Jesu Navn holden ombord paa Galeasen „Adam Christoffer von Holsten,“ tilhørende min Fader Poul Jacobsen og føres af mig, Skipper Jacob Poulsen, Anno 1774.“

Den 17-aarige Skibsfører sejlede til Wedelsborg og Assens, hvor der indtoges Kornlast, som ved Tilbagekomsten til Faaborg suppleredes, saa at Skibet ialt indeholdt 170 Tdr. Rug, 506 Tdr. Byg, 344 Tdr. Havre og 40 Tdr. Malt. — Med denne Last satte Jacob Antoni den 17. April 1774 Kursen til Norge; Hovedmassen af den udlossedes i Arendal (bl. a. til Hr. Anders Didekam), og der indladedes Jern og Brædder, med hvilket Galeasen den 3. Juli 1774, Trefoldigheds-Søndag, fortøjedes i Faaborg Havn.

Skibsdagbogen oplyser om flere Rejser samme Aar, samme Skib og Fører, bl. a. til Bergen og Stokholm; paa en af disse strandede Skibet under Storm og Regntykning ved Harsøe, hvortil man dog fik Fartøjet bjerget ind.

Først paa Aaret 1775 døde hans (Jacob Antonis) Fader, og i dette Aar foretog han ingen Rejser, i det mindste melder Journalen intet derom.

I 1776 begynder den med: „Journal holden paa Snau-skibet, „Mette Maria“ kaldet, hjemmehørende i Faaborg, udgaaende den 20. April 1776 og agter vi os til Trondhjem, hvortil Gud give os Lykke.“

Den 6. Juni ankredes op paa Lossepladsen ved Christianssund, hvor der lossedes Korn i Jagten, som var fragtet til Trondhjem; det hedder: „d. 23. sejlede min

Broder med Jagten til Trondhjem, d. 5. Juli kom min Broder fra Trondhjem.“

(Denne Broder maa være Hans Storm, den ældste af Poul Kinafarers Børn).

Snaven havde imidlertid indtaget Ballast og en Ladning „Bord“ o: Brædder, hvormed den gik til Liverpool og fik Salt med. Rejsen endte sidst i Novbr. 1776. 1777 omtales en Rejse med samme Skib til Dublin og 1778 til Christianssund, Trondhjem og Dublin; fra denne Rejse berettes følgende: „under Sejl i Nordsøen den 23. Juni, Kl. 2 Formiddag vendte Nord over efter et Skib, som laa i Brand; Kl. 8 maatte brase op for en engelsk Orlogsmand, kom ombord for at se mine Papirer (61° 26 m N. B.).

Det Skib, som laa i Brand var en engelsk Brig og havde ladet i Trondhjem, vi bjergede hans Baad og lidet andet, da der var ingen Folk paa Vraget, saa det var ventelig en amerikansk Fregat, som skød efter os, som har sat Ild paa ham.“

1779: Chrisstianssund—Dublin; 1780 Christanssund—Liverpool og 1781 samme Rejse.

Hermed slutter den opbevarede Skibsdagbog. En Pakke Breve fra Jacob Antoni til hans Moder — jeg erindrer fra min tidligste Ungdom, at have set disses Overskrift: „Min Hjerter Moder“ — tilintetgjordes omkring ved 1860 tilligemed mange hundrede Handelsbreve.

Sandsynligt er det, at han endnu nogle Aar gik ud med Snavskibet paa lignende Farter.

1785 gik han atter til Norge. Det blev hans sidste Rejse.

Det følgende har jeg flere Gange hørt de gamle i Slægten fortælle.

Han var trolovet med *Jacobine Actonia Ploug*.*) — Brylluppet var bestemt, men saa skete det sørgelige: han druknede ved Christianssand den 4. Juni 1785.

Han havde indbudt et Par andre Kaptajner til et Maaltid ombord paa „Mette Maria“ og vilde siden selv føre Chaluppen med Gæsterne tilbage; men ved at en af disse sprang ned i den, kæntrede den, og alle faldt i Vandet. De blev reddede paa Jacob Antoni nær. Han var kommet ind under Baaden. Med Baadshagen kunde man ikke faa fat i de snævre Silkeknæbenklæder, som han efter Datidens Mode bar til Stads.

Samme Nat havde hans kæreste Søster, Frederikke, bagt Kager hos Genboens. Ved at gaa hjem hørte hun i Porten et Raab med Broderens Stemme: „Frederikke hjælp, Frederikke hjælp!“ — Hun mærkede sig Tiden og talte til den øvrige Familie om, at der vist var sket en Ulykke med Snaven, hvad jo ogsaa Efterretningen fra Norge snart bekræftede.

Da Trolovelsen var ligesaa bindende som Ægteskab, gjorde Jacobine Actonia og hendes Fader som Værges Fordring paa Jacob Antonis Fædrearv — saaledes lyder Familieoverleveringen — hvorved Mette Marie sal. Jacobsens maatte afstaa til Plougs Familie en Tofte paa Faaborg Vestermark med paastaaende Stubmølle; denne ombyggedes senere og kaldtes i mange Aar „Plougs Mølle“, nu Faaborg Vestermølle.

Muligvis staar Afhændelsen af nævnte Tofte og Mølle i Forbindelse med, at Hans Poulsen Storm og Moder Madame Jacobsen ifølge Højesteretsdom (1787) til Jaco-

*) Hun var Datter af Kgl. Konsumptionsforpagter, Købmand i Faaborg, *Jørgen Jacobsen Ploug*, som 1764 blev g. m. Anna Margrete Hempel, og Søster til Købmand, Agent Simon Hempel Ploug,

bine Actonia Ploug skulde betale 600 Rigsdaler plus Rente og Procesomkostninger, ialt 731 Rigsdaler.

Herom oplyser en Domsakt paa nogle og halvfjerd-sindstyve Foliosider: Hans Poulsen Storm havde 11. Decbr. 1783 til sin Broder Jacob Antoni Poulsen udstedt et Gældsbevis paa 600 Rigsdaler, og denne havde (1784) givet Beviset følgende Paategning: „Indbemeldte 600 Rdl. behager kære Broder at betale NB. til min kæreste og bedste Veninde, eller Ordre. J. A. Poulsen.

Til

Jacobine Actonia Ploug“

og overleveret hende det.

Dokumentet ses at være stemplet i Rentekammeret den 24. Septb. 1785, altsaa efter Jacob Antoni's Død. Stemplingen er sikkert sket paa Foranledning af Købmand Jørgen Ploug. Herefter forlangte Jacobine A. Ploug og hendes Fader og Værge nævnte Sum udbetalt, medens Hans Storm holdt paa, at Herr Ploug eller Jomfru Daatter burde anmelde Beviset ved Skifteretten og *der* andrage sin Fordring.

Bythingsdommen gav *hende* Ret, men „Oberretten“ underkendte denne Dom og dømte: „Jomfru Ploug bør udlevere Beviset til Afdødes Stervbo, og hans Arvinger er rette Ejere deraf.“

Saa gik Sagen til Højesteret, og Resultatet blev det ovenfor nævnte.

Jacobine A. Ploug blev siden gift med en Sparrewohn, Ejer af „Pilegaard“ i Vesteraaby Sogn.

5. *Frederikke*, født 1758, er opnævnt efter Frederik Bager fra Brændegaard, som var blandt Fadderne ved hendes Daab, og hun kom mærkeligt nok til at bo paa denne Gaard. Det var hende, som fik det underlige Varsel om Broderens, Jacob Antoni's, Død. Hun blev gift

med *Ulrik Micheelsen* paa Brændegaard (under Baroniet Brahetrolleborg; Gaarden ligger nordlig i Vesteraaby Sogn). De havde ingen Børn; hun døde som Enke i Faaborg 1828, hvor hun siden 1818 havde haft Ophold i sin yngste Broders (Poul Jacobsens) Hus; hun var kendt under Navnet „Tante Micheelsen“.

6. *Johanne*, født 1759, blev gift med ældste Søn af Apoteker i Faaborg Frands Johann Gerhard Bøving, *Preben Bøving*, (se Side 53) Sognepræst i Vignæs paa Laaland.

Af deres 5 Sønner kan nævnes *Poul Jacob Bøving*, født 1795, Isenkræmmer i København og *Jens Orten Bøving*, født 1794; — „1827 blev Jens Bøving kaldet til Præst i Vejen og Læborg ved Ribe“ har hans Onkel, min Farfar, noteret i en Lommebog, 1842 blev han forflyttet til Egtved; hans Hustru *Camilla Tolderlund*, født 1810, var Datter af hans Fætter Poul Jacob Tolderlund (se Side 65).

Blandt den talrige Børneflokk, som voksede op i Egtved Præstegaard, blev den ældste Datter *Johanne Bothilde Bøving* (født 1830) gift med Præsten *Ph. Petersen* i Torslev ved Sæby; den ældste Søn *Preben Bøving* blev juridisk Kandidat og blev Sysselmand paa Island, senere Herredsfoged i en Jurisdiktion i Jylland og tilsidst i Lunde og Skam Herreder med Bolig i Odense, hvor han døde.

7. *Mette Marie Jacobsen*. I et Haandskrift af hendes Fader (Poul Jacobsen Kinafarer) læses: „1767, den 11. August, fødte min Kone en Datter og hendes Navn blev Mette Marie, som er min Kones Navn og opkaldt efter hende; Jomfru Joachimine Mølmark*) bar, og min Datter nemlig Maren, var Fadder;“ i Kirkebogen staar: „Jomfru Maren Pouls Datter gik hos.“

Mette Marie blev gift med Apoteker i Faaborg *Johan*

*) Formodentlig Datter af Borgemester Christian Mølmark.

G. W. Bøving (s. o. Side 53), hvem hun fødte 6 Sønner og 2 Døtre; hun døde den 30. April 1852, altsaa i sit 85de Aar.

Den ældste af Sønnerne var *Frantz Johan Bøving*, født 16. Januar 1791; han blev Farmaceut og døde i Faaborg 15. Maj 1824; hans Datter *Marie Magdalene Bøving*, min Moder, født 1. August 1818,*) adopteredes af Bedsteforældrene; hun voksede op paa Apoteket; i hendes Barndom var den senere saa bekendte Etatsraad, Apoteker *Albert Heinrich Riise* (født 1810, død 1882) Discipel og Medhjælper paa Faaborg Apotek (1825—31). Af de øvrige Sønner blev *Johann Wilhelm Bøving* Købmand, senere Opsynsmand paa St. Hans Hospital ved Roskilde, *Jens Orten B.* Gæstgiver i Faaborg, *Poul Jacob B.* Skovrider under Hvedholm; han boede paa Hanneslund; hans Hustru var *Riborg Kirstine Voigt*, Datter af Agent Lauritz Peder Voigt, efter hvem Anlægget „Voigts Minde“ (der oprindeligt laa paa den nuværende Banegaardsplads) har Navn; det var hende, der kom til at spille en Rolle i Digteren *H. C. Andersens Liv*; *Jacob Anthoni B.* blev Faderens Efterfølger paa Apoteket**) og *Niels Preben B.* Inspektør over Saltø Godser paa Sjælland. Af Døtrene døde *Mette Marie B.* ugift i Faaborg, og *Magdalene Orten B.* født 1795, blev 1818 gift med Sognepræst i Vesterhæsingene ved Faaborg senere i Kvislemark paa Sjælland, Claus Schøning Tryde.

8. *Poul Jacobsen*, min Farfar, født 28. Septbr. 1768, Poul Jacobsen Kinafarers yngste Søn, overtog, som oven-

*) Min næstældste Broder, født 1844, død i København 1910, fik hendes Bedstefaders fulde Navn: Johan G. W. Bøving Jacobsen.

**) Ved *Jacob Anthoni B.*'s Død gik Faaborg Apotek over paa fremmede Hænder.

for nævnt, Handelen efter sin Moder; han blev 1805 gift med *Frederica Eleonore van der Hude*.

Disses Historie kan maaske, om alt gaar vel, senere finde Plads i Aarsskriftet „Svendborg Amt“.

Min Fader *Poul Anthon Jacobsen*, der var født 1814 samme Aar, som hans Farmoder døde (se Side 62) blev den tredie og sidste Købmand af Slægten i den gamle Fædregaard.

Kilder:

Mundtlig og skriftlig Overlevering fra den ældre Slægt; en kortere Afhandling af *F. F. M. Jacobsen* i „Personalhistorisk Tidsskrift.“ (1882).

Desuden er der hentet enkelte Oplysninger fra *Aug. Schrøder*: „Medd. om Faaborg“, *Erslews* Forfatterleksikon, *Wibergs* Præstehistorie, *Trap*: Danmark og fra *Landsarkivet* i Odense; endelig har jeg ved Apoteker *Johansens* Velvillie haft Lejlighed til at se haandskrevne Optegnelser om Faaborg Apotek fra 1737—1887 samlede af tidl. Apoteker i Faaborg *J. A. E. Berg* i Anledning af Apotekets 150-aars Jubilæum.
